

Verksamhetsberättelse år 2024

Naturskyddsföreningen Motala är en lokal förening (krets) med en egen styrelse. Till kretsen hör totalt 387 medlemmar. Med familjemedlemskap inräknat 540 personer.

Naturskyddsföreningen i Motala har genom verksamhetsplan för år 2024 bedrivit verksamhet som har verkat för:

1. En snabb och rättvis klimatomställning
2. En livskraftig natur i skog och mark
3. Livfulla vatten från källa till hav
4. En giftfri miljö för friska ekosystem och människors hälsa
5. Miljökloka människor i hållbara samhällen
6. En stark och inflytelserik folkrörelse

Samverkan och medlemsorganisationer

Naturskyddsföreningen är medlemsorganisation i Studieförbundet. Kretsen samverkar med Studieförbundet i Östergötland och sammanträder i Studieförbundets lokaler på Smedjegatan 1.

Kretsarna från Motala och Vadstena träffades två gånger - i maj och i september – en tradition som lever kvar sedan 1994 då Motala och Vadstena var en gemensam krets.

Styrelsen

Under verksamhetsåret 2024 har styrelsen hållit 11 protokollförda möten. Styrelsens ledamöter och suppleanter har utöver detta haft kontakt via telefon, WhatsApp-grupp och e-post.

Aktiva arbetsgrupper under 2024

Soldatängen

Under 2024 genomförde vi 15 arbetsdagar på Soldatängen. Vi ägnade oss åt att faga ängen, röja sly och hamla träd. Fyra av dessa dagar var vikta åt slätter, och i år lyckades vi slå av ett ovanligt stort område.

Förutom arbetsdagarna arrangerade vi flera traditionella aktiviteter. Valborg firades med den sedvanliga brasan, men i år för första gången i samarbete med Motala scoutkår. På Vilda blommornas dag i juni firade vi dessutom Soldatängens 30-årsjubileum med smörgåstårter och tal. Under året hade vi också en träff med Vadstena-kretsen samt vår årliga novemberbrasa.

En nyhet för året var en cykelutflykt till Soldatängen för att uppmärksamma den nya cykelvägen.

Naturskyddsföreningen Motala

Under sommarhalvåret betade tre kvigor från Älmtomta gård i betesmarkerna samt i ängsdelen efter slåttern. Vi hjälpte som vanligt till med tillsynen av djuren. Dessutom gick två av våra aktiva medlemmar, Morgan Johansson och Lena Ring, en utbildning för motorsågskörkort, vilket gör att de nu kan hjälpa till att fälla träd på Soldatängen.

Tillsammans med Godegårds hembygdsförening slog vi en artrik ängsyta vid Meltorpsgruvan öster om Godegård. Den kalkrika miljön vid Meltorp gynnar flera ovanliga växter, bland annat växer många orkidéer här. Med hjälp av slätterinsatsen hoppas vi kunna bidra till att området inte växer igen utan fortsätter vara artrikt.

Vårt idoga arbete med att sköta betes- och slättermarkerna resulterade i ett ekonomiskt bidrag på cirka 15 000 kronor för skötseln under 2024.

Motala kommun har beviljats medel från ett lokalt naturvårdsprojekt (LONA) för att anlägga två småvatten på Soldatängen. Under hösten grävdes den första dammen i skogen intill ängsdelen. Den håller nu på att vattenfyllas och förväntas bli en viktig fortplantningslokal för salamandrar och andra groddjur.

Opinionsgruppen

Opinionsgruppen har under 2024 genomfört en rad aktiviteter med fokus på samhällsbyggnadsarbetet i Motala kommun, framför allt kopplat till de så kallade "Lalandiplanerna" och Djurkällaplanerna. Här är en sammanfattning av deras verksamhet:

- Lalandiprojektet och dess konsekvenser:**
 - Efter att Lalandia A/S lämnade projektet i januari 2024, fortsatte kommunen planeringen baserat på tidigare Lalandiplaner. Detta resulterade i omfattande research, analyser och kritik från Opinionsgruppen.
 - Gruppen lämnade yttranden, skrev kritiska debattartiklar och överklagade fyra detaljplaner som bygger på Lalandiplanerna.
- Djurkällaplanerna:**
 - Kritik riktades mot förslaget att ta jordbruksmark i anspråk och bygga en ny stadsdel norr om Motala tätort, vilket skulle leda till negativ klimatpåverkan och förstöra kulturhistoriskt och naturmässigt värdefulla områden.
 - Gruppen deltog i samråd och formulerade yttranden och debattartiklar.
- Publicerade artiklar och brev:**
 - Sex debattartiklar och ett öppet brev till infrastruktur- och bostadsministern publicerades i Motala Vadstena Tidning (MVT). Ämnen inkluderade kommunens samhällsplanering, miljölagstiftning, och behovet av realistiska befolkningsmål.
- Granskningsyttranden och överklaganden:**
 - Tre Granskningsyttranden avseende detaljplaner och fyra överklaganden har lämnats in, med fokus på rättsregler, miljöbedömning och artskydd.
- Möten:**
 - Sex möten hölls under året för att diskutera strategi, samverkan och kommunikation, inklusive ett öppet hus med (S).

○
6. Övriga aktiviteter

Deltagande i en intervju för en B-upsats om Lalandia-projektet.

Sammanfattningsvis har Opinionsgruppen haft ett intensivt år präglat av strategiska insatser för att påverka Motala kommuns samhällsbyggnadsplaner, med fokus på att skydda miljö och kulturarv samt främja hållbar planering.

PFAS-gruppen

Sammanfattning av aktiviteter och diskussioner under 2024

Gruppen har 8 deltagare och har haft 9 möten under 2024

1 Studiebesök och informationsmöten

- Studiebesök på Karshult och diskussioner om vattenrening och PFAS-problem i Vättern.
- Informationsmöte på Länsstyrelsen om PFAS-föreningar och samarbete mellan kommuner.
- Planerat studiebesök i Tuddarp och diskussioner kring hantering av kemikalieavfall.

2. Fokusområden

- Inventering av hushållskemikalier och funktionskläder som innehåller PFAS.
- Undersökning av PFAS i jordbruk, livsmedel och dricksvatten.
- Fördjupning i den nya kortkedjiga PFAS-molekylen TFA och dess påverkan på miljön.
- Diskussioner om mikroplast och PFAS-läckage från konstgräsplaner.

3. Samarbeten och kontakter

- Kontakt med Motala kommuns Miljö & Hälsa och andra aktörer för att följa upp åtgärder mot PFAS-läckage.
- Deltagande i evenemang och möten arrangerade av Naturskyddsföreningen och Svenskt Vatten.
- Insamling av information från forskningsrapporter och EU-direktiv om PFAS.
- Föreläsning om PFAS inplanerad den 4 februari 2025 på biblioteket i samarbete med ARV.

4. Utbildning och medvetenhet

- Deltagande i digitala föreläsningar och konferenser om PFAS och dess hantering.
- Delning av informationsmaterial inom gruppen för ökad kunskap.
- Planering av insändare till lokaltidningar för att sprida medvetenhet om PFAS och miljöpåverkan.

5. Framtida prioriteringar

- Uppföljning av PFAS-utsläpp i Rödbäcken och dess påverkan på dricksvatten.
- Fortsatta studiebesök och samverkan med andra organisationer och experter.
- Möjlig insändare om konstgräsplaners miljöpåverkan.
- Utvärdering av nya EU-regler och lokala åtgärder för att minska PFAS-föreningar.

Gruppens arbete under 2024 har fokuserat på att:

- Inventera PFAS-källor lokalt och regionalt.
- Fördjupa sig i de svårhanterliga kortkedjiga PFAS.
- Samarbeta med myndigheter och Naturskyddsföreningen för ökad kunskap och åtgärder.

Miljövänlig matlagning

En matlagningscirkel där 6 deltagare träffades 5 gånger och lagade miljövänlig mat. Dvs vegetariska rätter av i huvudsak lokalt och ekologiskt odlade råvaror.

Kommunikation

Kommunikation med kretsens medlemmar har i första hand skett genom mailutskick samt via Facebook och hemsida.

Hemsida: <https://motala.naturskyddsforeningen.se/>

Facebook: <https://www.facebook.com/motala.naturskyddsforening/>

E-post: motala@naturskyddsforeningen.se

Programmet, som även innehöll inbjudan till årsmötet, skickades ut via e-post samt med post till de som saknade mailadress via Post Nord's tjänst Skapa Utskick, till medlemmar i medlemsregistret Rutger. Programpunkterna fanns också tillgängliga på hemsidan. Tillkommande programpunkter och eventuella ändringar av programpunkter publicerades på hemsidan och på Facebook. Vid vissa tillfällen har också ändringar skickats ut via medlemsregistret. En SMS-lista via Supertext Messenger används för att kommunicera om arbetet på Soldatängen.

Administrativa uppgifter

Organisation	Naturskyddsföreningen Motala
Organisationsnummer	824001-0606
Firmatecknare	Eva-Britt Kemmer och Anders Dahl
Styrelsen för period 2024 (mars 2024-mars 2025)	
Ordförande	Eva-Britt Kemmer
Vice ordförande	Sara Linatti Brengdahl
Sekreterare	Tom Åström
Kassör	Anders Dahl
Ordinarie styrelseledamöter	Anders Dahl, Tom Åström, Alexandra Abdullah, Eva Mozard, Sara Linatti Brengdahl (till 1 juli 2024)
Suppleanter	Per Fredäng, Lena Ring

Övriga funktioner	
Revisorer	Inger Lundqvist, Per-Gunnar Igelström
Revisorssuppleanter	Märit Franzén
Valberedning	Martin Linatti Brengdahl, Kjell Fransson, Britt-Marie Jonsson
Administratör hemsida	Jörgen Larsson
Facebookadministratörer	Styrelsen och Rolf Wedding
Kontaktpersoner Soldatängen	Rolf Wedding, Thomas Lundqvist, Bo Johansson
Kontaktperson Opinionsgruppen	Rolf Ström
Kontaktperson PFAS-gruppen	Karin Frisell
Postmottagare	Eva-Britt Kemmer

Årsmöte/kretsstämma med ca 30 deltagare hölls den 17 mars 2024 i Studieförbundets lokaler.
Konstituerande möte hölls den 26 mars 2024.

Samråd och yttranden

Debattinlägg/öppna brev och insändare

Debattinlägg i MVT 2024-03-12 av Opinionsgruppen i Motala Naturskyddsföreningen. Ta fram en fördjupad översiktsplan

18 mars Brev till infrastrukturminister Andreas Carlsson angående synpunkter på överklagandeprocesser (Lalandia)

Debattinlägg i MVT 2024-03-24 av Styrelsen i Motala Naturskyddsföreningen. Den huvudsakliga förklaringen är kommunens undermåliga planering

Debattinlägg i MVT 2024-04-16 av Rolf Ström i Motala Naturskyddsföreningen.
Överklaganden orsakade inte utdragen process

Debattinlägg i MVT 2024-06-05 av Naturskyddsföreningen i Motala och Vadstena. Ansvaret för framtiden vilar tungt på politikerna

Debattinlägg angående Djurkälla i MVT 2024-08-02 av Opinionsgruppen genom Eva-Britt Kemmer. Anser kommunen att jordbruket hindrar det rörliga friluftslivet?

Debattinlägg i MVT 2024-8-21 av Rolf Ström Opinionsgruppen och Eva-Britt Kemmer ordförande i Motala Naturskyddsförening. Varför betvivla pågående offentlig debatt?

Insändare i MVT 2024-09-17. Köp max fem nya klädesplagg per år

Insändare i MVT 2024-09-27. Ta fram ett hållbart och realistiskt befolkningsmål

EU-valet arbetet inleds med föreläsning på Biblioteket. Per Holmberg EU-parlamentariker.

EU-aktivitet på stan. Delade ut valkompass till motalaborna och samtalande med många.

Yttranden och remisser

Södra Freberga ledningsdragning i Natura 2000-område. Motala kommun

Granskningsyttrande angående villabebyggelse i kvarteret Lokstallet.

Staffanstorps naturreservat ny skötselplan Länsstyrelsen

Vattenverksamhet bro och väg Stavsjöån i samband med ombyggnad av riksväg 50.
Trafikverket

Vattenverksamhet i samband med att ny brygga för båtutrustning planeras i Motala hamn.
Motala kommun

Karlshults naturreservat skötselplan Länsstyrelsen

Djurkälla överklagande av plan och hantering Översiktsplanen

Överklagande till Klimat och näringslivsdepartementet angående fortifikationsverkets begäran att avvattna område vid Karlsborg, tillsammans med flera lokalavdelningar runt Vättern. Mål 4919-23 Högsta förvaltningsdomstolen meddelar avslag den 12 november 2024

Varamon Folkparken, Fjällskivlingen och Tvättsvampen, detaljplaner överklagas till Mark och miljödomstolen i Växjö

Övriga aktiviteter

De aktiviteter som genomförts eller som kretsen deltagit i under året var:

22/2	Om matsvinn på biblioteket
5/3	Kretsordförandeträff
14/3	Föreläsning av Sten Bergström om Motala Ström.
26/3	Föreläsning av Johan Eklöv om fladdermöss, "Mörkermanifest"
28/4	Länsförbundet. Årsmöte i Finspång
6/5	Vadstena och Motala Naturskyddsföreningar firade Tycklinge fågeltorn 30 år i Saxtorp.
8/5	FN-förbundet i Mjölby med Västra Östergötlands kommuner.
16/5	Besökte Svensk Plaståtervinning i Motala.
26/5	Skrumpetorp vårskogsträff
27/6	Samråd i Åvik
11/8	Meltorpsgruvan slätter
14/8	Hässja hö i Kulla

Naturskyddsföreningen Motala

- 18/8 Bondebackadagen
- 2/9 Raggmunksdagen på Soldatängen med Vadstenakretsen.
- 5/9 Meltorpsgruvan slätter.
- 22/9 Naturvandring i skog och sten i Skrumpetorp med Länsförbundet och Motala Biologiska Förening, en aktivitet i samband med SNFs skogs dagar.
- 24/9 Föredrag på biblioteket. Cecilia Kullberg "Så påverkas fåglar av klimatförändringar".
- 28/9 Mat och mångfald i Tranås
- 2/10 Kretsordförandeträff
- 10/11 Skogsgruppen inventerar kyrkans skog i Godegård.
- 19/11 Föredrag på biblioteket. Karl-Olof Bergman om vikten av biologisk mångfald.

Tack

Styrelsen vill härmed tacka alla medlemmar för ett mycket gott samarbete under det gångna året.

Motala, januari 2025